

Zwrot przedmiotu zakupionego na aukcji internetowej

Paweł Mądry

W polskim systemie prawnym, w ślad za rozwiązaniami obowiązującymi na obszarze całej Unii Europejskiej, przyjęto szereg przepisów chroniących prawa konsumentów. Jedną z takich regulacji jest ustawa z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny.

Podstawowym pojęciem użytym w przywołanej powyżej ustawie jest umowa zawierana na odległość. Aby uznać, że mamy do czynienia z umową zawartą na odległość spełnione muszą być jednocześnie dwie przesłanki:

- 1) umowa musi być zawarta bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość,
- 2) stronami umowy muszą być konsument i przedsiębiorca.

Ustawa wymienia przykładowe środki porozumiewania się na odległość, wskazując m.in. na formularze zamówienia, reklamę prasową i katalogi. Jest niewątpliwe, że zawarcie umowy na aukcji internetowej należy uznać za dokonane przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Przepisy ustawy wymagają jednak jeszcze, aby stronami umowy był konsument i przedsiębiorca, przy czym ochroną obejmują wyłącznie stronę słabszą umowy, czyli konsumenta.

Art. 22¹ Kodeksu cywilnego: „Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.”.

Ochronie przewidzianej w ustawie podlega wyłącznie zakup przedmiotu przez konsumenta od przedsiębiorcy. W związku z tym pamiętać należy o tym, że kupno przedmiotu (zawarcie umowy sprzedaży) bez jednoczesnej obecności obu stron, przy pomocy środków porozumiewania się na odległość, w sytuacji, gdy kupujący i sprzedawca są przedsiębiorcami (osobami prowadzącymi działalność gospodarczą), nie będzie objęte działaniem przepisów ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny. Do takiej sprzedaży znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego o umowie sprzedaży.

Ochrona konsumenta zawierającego umowę na odległość sprowadza się przede wszystkim do uprawnienia do odstąpienia od zawartej umowy. Ustawa stanowi, że konsument, który zawarł umowę na odległość może odstąpić od umowy bez podania jakichkolwiek przyczyn, składając przedsiębiorcy odpowiednie oświadczenie, przy czym musi być ono złożone na piśmie [Wzór nr 1 – oświadczenie o odstąpieniu od umowy]. Na złożenie oświadczenia o odstąpieniu od umowy konsument ma 10 dni od dnia wydania rzeczy (przy zachowaniu określonych w ustawie przesłanek zastosowanie może znaleźć termin trzymiesięczny). Ustawa wprowadza również istotny wyjątek od ogólnej zasady prawa

cywilnego przewidującej, że oświadczenie woli jest złożone innej osobie z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła się ona zapoznać z jego treścią. Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 1 zdanie 2 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, zachowanie terminu dziesięciodniowego ma miejsce w sytuacji, gdy konsument wystąpił oświadczenie o odstąpieniu od umowy przed jego upływem.

Ważne! Ustawa wymaga, aby oświadczenie o odstąpieniu od umowy było złożone przedsiębiorcy na piśmie. W celu skutecznego odstąpienia od umowy należy zatem wystąpić oświadczenie o odstąpieniu listem poleconym, unikając w przypadku ewentualnego procesu sądowego problemu z udowodnieniem chwili wystąpienia (złożenia) oświadczenia. Do procesu sądowego może dojść np. w sytuacji, gdy po odstąpieniu od umowy przedsiębiorca nie zwróci konsumentowi zapłaconej ceny zakupu.

Jak obliczyć termin do złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy? Termin dziesięciodniowy do odstąpienia od umowy liczy się od dnia wydania rzeczy. Zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego, jeżeli początek terminu uzależniony jest od wystąpienia zdarzenia, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym to zdarzenie miało miejsce. Przykładowo, jeżeli wydanie zakupionego przedmiotu nastąpiło 24 maja, to termin do wystąpienia oświadczenia o odstąpieniu od umowy upływa z końcem dnia 3 czerwca.

Uprawnienie do odstąpienia od umowy wynika z przepisów ustawy. Nie jest ono uzależnione od postanowień regulaminów stosowanych przez przedsiębiorcę dokonującego sprzedaży. Ustawa zakazuje również zastrzegania przez przedsiębiorcę odstępnego. Nie może on zatem uzależnić prawa konsumenta do odstąpienia od umowy od zapłaty jakiegokolwiek kwoty.

Złożenie oświadczenia o odstąpieniu od umowy powoduje przywrócenie stanu sprzed jej zawarcia. W sensie prawnym zatem umowa nie istnieje, a konsument zwolniony jest z wszelkich zobowiązań, które z niej wynikały. Zakupiony przedmiot powinien zostać zwrócony w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Zwrot powinien nastąpić najpóźniej w terminie 14 dni. Jeżeli konsument dokonał zapłaty jakiegokolwiek kwoty tytułem ceny zakupu, to przedsiębiorca obowiązany jest do jej zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od daty dokonania zapłaty przez konsumenta [Wzór nr 2 – wezwanie do zapłaty].

W przypadku odstąpienia od umowy przez konsumenta, na przedsiębiorcy ciąży obowiązek poświadczenia na piśmie zwrotu świadczenia [Wzór nr 3 – poświadczenie zwrotu świadczenia].

Przepis art. 16 ust. 1 o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny wymienia kilka rodzajów umów, do których ochrona konsumentów przewidziana w ustawie nie ma zastosowania. Wśród nich wskazuje na umowę sprzedaży z licytacji. Powstaje zatem pytanie, czy konsument dokonujący zakupu za pośrednictwem internetowego serwisu aukcyjnego będzie chroniony przepisami ustawy?

Odpowiedź na tak postawione pytanie uzależniona jest od rodzaju „aukcji”. Samo użycie słowa „aukcja” nie przesądza jeszcze o tym, czy do zawarcia umowy doszło w wyniku licytacji.

Najpopularniejszy serwis aukcyjny w Polsce umożliwia wystawienie przedmiotu do sprzedaży w kilku opcjach:

- 1) aukcji licytacyjnej, gdzie sprzedawca wystawia rzecz i zaprasza użytkowników portalu do składania ofert w celu zawarcia umowy z oferującym najwyższą cenę;
- 2) aukcji wyłącznie z opcją „Kup Teraz”, w ramach której sprzedawca wystawia przedmiot do sprzedaży za z góry określoną cenę;
- 3) aukcji licytacyjnej połączonej z opcją „Kup Teraz”, w ramach której odbywa się licytacja, na zasadach wskazanych w pkt. 1, przy jednoczesnej możliwości natychmiastowego nabycia rzeczy na zasadach, o których mowa w pkt. 2.

Z wymienionych powyżej sposobów sprzedaży jedynie zakup w opcji „Kup Teraz” będzie uprawniał do skorzystania z odstąpienia od umowy i zwrotu zakupionego towaru, pod warunkiem oczywiście, że nabywcą przedmiotu jest konsument, a sprzedawcą przedsiębiorca.

Wzór nr 1. Wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej przez konsumenta z przedsiębiorcą na odległość (np. przez Internet).

Warszawa, dnia 1 czerwca 2011 r.

Jan Nowak
ul. Wrocławska 11
00-920 Warszawa

M A D R Y KANCELARIA
RADCY PRAWNEGO

Progress AGD Sp. z o.o.
ul. Goździkowa 2
00 – 870 Warszawa

Oświadczenie o odstąpieniu od umowy

W oparciu o przepis art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, oświadczam, że odstępuję od umowy zawartej przeze mnie z Progress AGD Sp. z o.o. w dniu 28 maja 2011 r., przedmiotem której była pralka marki ..., model ... . Umowę zawarłem za pośrednictwem portalu aukcyjnego ... (aukcja nr ...), a pralka została mi dostarczona w dniu 29 maja 2011 r. Przesyłka nie została przeze mnie odebrana i w stanie niezmienionym kurier przekazał ją Państwu, w związku z czym proszę o pisemne poświadczenie zwrotu świadczenia, zgodnie z art. 13 ust. 1 wymienionej wyżej ustawy.

.....
Jan Nowak

**Wzór nr 2. Wzór wezwania do zapłaty
w przypadku odstąpienia przez konsumenta
od umowy zawartej na odległość (np. przez Internet).**

Warszawa, dnia 1 czerwca 2011 r.

**Jan Nowak
ul. Wrocławska 11
00-920 warszawa**

**Progress AGD Sp. z o.o.
ul. Goździkowa 2
00 – 870 Warszawa**

Wezwanie do zapłaty

Wzywam do zapłaty kwoty w wysokości 3.000 zł (trzy tysiące złotych) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 28 maja 2011 r. do dnia zapłaty.

W dniu 28 maja 2011 r. zawarłem z Progress AGD SP. z o.o. umowę sprzedaży, przedmiotem której była pralka marki ..., model ... . W dniu zawarcia umowy dokonałem zapłaty za zakupioną pralkę (pieniądze wpłynęły na rachunek bankowy Progress AGD Sp. z o.o. w tym samym dniu). W dniu 29 maja 2011 r. odstąpiłem od zawartej umowy sprzedaży, jednocześnie zwracając przedmiot zakupu. Do dnia dzisiejszego nie otrzymałem zwrotu ceny, którą zapłaciłem w dniu zawarcia umowy.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny zwrot ceny zakupu powinien nastąpić z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia dokonania przedpłaty.

.....
Jan Nowak

Wzór nr 3. Wzór poświadczenia przez przedsiębiorcę zwrotu przedmiotu świadczenia przez konsumenta w przypadku odstąpienia od umowy zawartej na odległość (np. przez Internet).

Warszawa, dnia 12 czerwca 2011 r.

**Progress AGD Sp. z o.o.
ul. Goździkowa 2
00 – 870 Warszawa**

**Jan Nowak
ul. Wrocławska 11
00-920 warszawa**

Poświadczenie zwrotu świadczenia

Działając imieniem Progress AGD Sp. z o.o. w Warszawie, na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, poświadczam zwrot przez Pana świadczenia – pralki marki ..., model ..., która była przedmiotem umowy sprzedaży z dnia 28 maja 2011 r.

.....
Andrzej Kowalski – Prezes Zarządu

(-) Paweł Mądry / radca prawny

Niniejszy dokument nie stanowi opinii prawnej. Kancelaria nie ponosi żadnej odpowiedzialności za zastosowanie się do informacji w nim zawartych. W przypadku konieczności zastosowania przedstawionych rozwiązań zapraszamy do skorzystania z naszych usług.